QVINQVAGINTA DECISIONES IMPERATORIS IVSTINIANI

QVÆ

A SECVNDO LIBRO CODICIS
vſque ad nonum diffuſæ ſunt, gnauiter huc redactæ,
& enucleatæ paucis literis:

Cum quadringentis præcipuis Quæſtionibus Forenſibus, & Concluſionibus earumdem, pleriſque alijs innumeris propoſita materiæ deſeruientibus.

PER

D. PETRVM FRANCISCVM LINGLOIS I.V.D. Biſuntinum.

Iuncto Indice rerum & verborum copioſiſſimo.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

ANTVERPIÆ,
Apud IOANNEM KEERBERGIVM.
M. DC. XXII.

ISABELLÆ
CLARAE EVGENIAE
SERENISSIMÆ HISPANIARVM INFANTI
ARCHIDVCISSÆ AVSTRIÆ
SOCIÆ CONIVGALI QVONDAM
ALBERTI PII AVSTRIACI
DITIONIS BELGICÆ ET BVRGVNDICÆ
PRINCIPIS FOELICISSIMI, &c.

REm plane difficilem, & ante hoc tempus multis inuiſam, & incognitam, labore perficiens, (SERENISSIMA INFANS) nō meo ſolū, ſed & aliquorum Grauium iudicio, Serenitati Veſtræ obtuli. Hæ ſunt arduæ *Quinquaginta Deciſiones Imperatoris Iuſtiniani*, quondam Catholici, & eximij fautoris iuris; quæ ſicut diſgregatim in toto Codice Iuſtinianeo diffuſæ latitabant, ita nunc quaſi in vnam ſeriē coadunatæ, & in breuem tractatum redactæ, patent & elucеſcunt; Hæ ſunt (inquam,) quarū intuitu, ius omne ſcriptū, vel pars maior, in earum explanationem adduci potuit, aut ad illas referri, & maxime ad ambiguitates determinandas, quæ in iudiciis occurrunt, clariſſimorum Præſidum, atque Conſulum. Quæ res diu quidem apud me delituit. Sed quēadmodum inter luminaria cœleſtia, alia magis ac magis rutilant, ſuamq; influentiam copioſius humanis corporibus diſpertiunt; ita etiā inter Principes & Principiſſas, quidam excellentiores præfulgent, qui gratiam ſuam ac beneuolentiam, certo afflatu diuino, in alios humanos effundunt, atque largiuntur. Quapropter iam ſatis ſuperq; apud complures nationes cognita Veſtra ſingulari pietate, generiſque præcellentia, vnde tot Imperatores, & Imperatrices, tot Reges, & Reginas, tantoſq; Archiduces & Archiduciſſas prodiiſſe vidimus, & accepimus à maioribus noſtris; tum etiam cognita perſpectaque ſumma liberalitate veſtra in pias cauſas, Iuſtitia in omnes, & manſuetudine in populos, merito hoc opus, quod *Quinquaginta Deciſiones Imperatoris*

INDEX QVINQVAGINTA DECISIONVM IMPERATORIS IVSTINIANI

QVAS DIVINAS APPELLAT

In l. vnic. §. his ita definitis. C. de caduc. tollen.

Ex libro 2. Codicis.	*Hæc ſunt indicia, quibus vnaquæque Deciſio cognoſci poteſt.*
L. Final. C. de negot. geſt.	Decidentes.
L. final. C. qui & aduerſ. quos.	Apud veteres dubitabatur, quidam exiſtimabant, alij autem.
Ex libro 3. Cod.	
L. final. C. de petit. hæredit.	Multæ varietates & controuerſiæ veterum.
L. ambiguitatem. C. de vſufruc.	Decidentes.
L. cum antiquitas. C. de vſufruc.	Decidentes.
L. antiquitas. C. de vſufruc.	Decidentes.
L. iter. C. de vſufruc. iuncta l. fin. C. eod.	Decidentibus.
L. final. C. de ſeruit. & aqua.	Alijs aliam ſententiam eligentibus, Nobis placuit.
Ex lib. 4. Cod.	
L. final. C. de reb. cred. & iureiu.	Apud antiquos quærebatur, Nobis melius viſum eſt, exemplo l. penult. C. de verb. ſignif. lib. 6.
L. penul. C. de condic. indeb.	Decidentes.
L. final. C. de condic. indeb.	Decidentes.
L. final. C. per quas perſo.	Nobis verior ſententia videtur.
L. final. C. ad S.C. Macedo.	Decidentes.
L. veterum. C. ad S.C. Velleia.	Decidentes.
L. final. C. de contrah. empt.	Decidentes.
Ex lib. 5. Cod.	
L. ſi furioſi. C. de nupt.	Decidentes, apud veteres agitabatur.
L. ſi quis. C. de nupt.	Decidentes.
L. final. C. de doc. promiſſ.	Multa pars legumlatorum ſeſe diuiſit.
L. final. C. arbitr. tutel.	Decidentes.
L. penul. C. de curat. furio. iuncta l. furioſum. C. qui teſtam. fac. poſſ.	Decidentes.
L. final. §. ſin autem. C. de cura. furio.	Auctorum aciem compeſcentes.
Ex lib. 6. Cod.	
L. ſi quis ſeruo. C. de furt. & ſeruo.	Decidentibus nobis.
L. final. C. de furt. & ſeruo.	Decidentibus nobis, Quid ſtatuendum. §. ſed cum in ſecundam.
L. noſtram. penul. C. de teſtam. & quemad.	Controuerſiæ veteribus iuris interpret. exortæ.
L. penul. C. de impub. & aliis ſubſt.	Sabini veriorem ſententiam exiſtimantes.
L. cum quidam. antepen. C. de neceſſ. ſeru.	Decidentibus.
L. penul. C. de neceſſ. ſeru. iunct. l. fin. eod. & l. fin. C. de condic. inſert.	Deciſionis modus inuentus.

QVINQVAGINTA DECISIONES IMPERATORIS IVSTINIANI

QVÆ A

SECVNDO LIBRO CODICIS VSQVE AD NONVM DIFFVSÆ SVNT

GNAVITER HVC REDACTAE
& enucleatæ paucis literis:

Cum quadringentis præcipuis Quæſtionibus forenſibus & Concluſionibus earumdem, pleriſque alijs innumeris propoſita materia deſeruientibus.

DECISIO I.

Si à prioribus titulis ſeriem ducamus, *eſt l.ſinal. C. de negot. geſt.* vbi deciditur, quod ſi negotiorum geſtor nolente & ſpecialiter prohibente Domino, meliorationes, ſeu impenſas circa res Domini fecerit, poterit anteriores vtiliter factas repetere, non vero poſteriores, vtcunque vtiles ſint.

SVMMARIA.

1 *Nemo locupletari debet cum alterius iactura, regulariter.*
2 *Fallit contra negotiorum geſtorem gerere prohibitum.*
Adminiſtrare res meas nemo poteſt me inuito, niſi meliorandæ conditionis gratia.
Negotiorum geſtor prohibitus, cenſetur gerere animo donandi.
3 *Fallit 2. auth. S. C. Macedoniani in eo qui pecuniàs, aut aliud quidpiam filiofamilias credidit.*
Mutuans filiofamil. in neceſſarijs repetit.
Mutuans filiofamil. etiam citra neceſſarias cauſas repetit, ſi neſciat eſſe filiũfamil. vel ſi ſit minor.
Ætatis ratio plerumque haberi debet.
Minoribus, fœminis, & militibus iura ignorare quandoque permittitur.
Conſilium quærere non valens excuſatur in multis.
Impoſſibilitas non habet legem.
4 *Extenditur fallentia vt locum habeat re adhuc exiſtente penes filiumfamil.*
Niſi mutuum in rem comparandam factũ ſit, vel in vtilitatẽ patris verſum.
5 *Statutum circa filiosfamil. & minores 25. annis declaratur, vt obtineat inter præſentes.*
Præſentes qui dicantur in Iure.
Pater tenetur de mutuo filio facto extra

Vſufructu legato filiofamil. qualiter commoditas ad patrem pertineat. 7.1.8
Vſufructu legato monacho an præſumatur contemplatione monaſterii. 7.2. 1
Vſusfructus quibus caſibus patri non acquiratur. 7.6.1
Vſusfructus patri debetur in bonis filii ratione patriæ poteſtatis. 7.6.2
Vtilis annus hodie redactus eſt ad quadriennium continuum. 9.2.18
Vtilitas publica præfertur priuatæ. 15.9.2
Vtile per inutile non vitiatur. 24.8.4
Vulgo quæſiti matri non illuſtri ſuccedunt. 29.3.10
Vulneratus ſua culpa quis dicatur. 22.8. *per tot.*
Vulneratus defunctus ſua culpa quis dicatur. 22.1.15 *adde* 22.8. *per tot.*
Vulnerantes an teneantur de homicidio, an de vulnere tantum, & an in ſolidum teneantur ad intereſſe vulnerati. 22.1.13. *cum ſeq*
Vulneratus mortifere non poteſt viuere vltra 40. *dies.* 22.1.13
Vxorem ducere ſine dote nemo præſumitur. 18. 5.33
Vxor vſufructuaria quid præſtare teneatur. 4.3.4 *& per tot.*

FINIS.

ANTVERPIÆ,
EX
OFFICINA TYPOGRAPHICA
IOANNIS KEERBERGII.
M. DC. XXII.